

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ระหว่างปีการศึกษา 2551-2553**
Factors Contributing to Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus Students' Fail in
Prerequisite Courses during 2008-2010 academic year

สมเกียรติ ไทยปรีชา¹ วรณี อังสิทธิพนพร² และพัลลภ สุวรรณฤกษ์³
Somkiat Thaipreecha¹ , Vannee Augsittipoonporn² and Panlop Suwannarusk³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ระหว่าง ปีการศึกษา 2551-2553 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตคณะเกษตร กำแพงแสน คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ทั้งนิตภาคปกติและภาคพิเศษที่สอบตกรายวิชาพื้นฐานตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2553 โดยทุกกลุ่มได้มาจากการสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ข้อสอบยากเกินไป นิสิตไม่ชอบเรียนวิชาพื้นฐานวิชานั้น นิสิตไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา นิสิตไม่ค่อยทบทวนวิชาที่เรียนเลยจำไม่แม่น และดูหนังสือไม่ทัน โดยในภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

¹ กองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม 73140

Educational Services Division (Kamphaeng Saen), Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140

² ภาควิชาการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
จ. นครปฐม 73140

Department of Human and Community Resource Development , Faculty of Education and Development Science , Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140

ABSTRACT

The objective of this research was to study the factors or reasons that contributed to Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus students' fail in prerequisite courses. The samples consist of both regular and special programs for undergraduate students of Faculty of Agriculture at Kamphaeng Saen, Faculty of Engineering at Kamphaeng Saen, Faculty of Education and Development Science, Faculty of Liberal Arts and Science and Faculty of Sports Science who failed in prerequisite courses during 2008-2010 academic year which were chosen by the purposive techniques. The tools used in research were questionnaires for collection of students' opinions. Statistical analysis was used such as percentages, means and standard deviation.

The result showed that the factors or reasons by students' opinions that contributed to Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus students' fail in prerequisite courses were that examination was so difficult, students were not interested in these courses, students could not understand all topics in these courses, students did not review in these courses and students could not read all relevant subjects in time. Most factors or reasons of fail in prerequisite courses were in the middle level.

Key Words : prerequisite courses, fail in courses, factors of fail in prerequisite courses

E-mail : kpsst@ku.ac.th

คำนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพต่างๆ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาประเทศ รัฐบาลทุกสมัยได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับดังกล่าว จึงได้สนับสนุนโดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ นิสิตสามารถจบการศึกษาได้ตามกำหนดระยะเวลาของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นสถาบันการศึกษาซึ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและเป็นอาชีพหลักของคนไทย จากการจัดการเรียนการสอนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2551-2553) ได้เกิดปัญหาการศึกษาของนิสิตไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เป็นเพราะนิสิตสอบตกในรายวิชาพื้นฐาน (prerequisite courses) เป็นจำนวนมาก โดยมีนิสิตที่สอบตกในรายวิชาพื้นฐานตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2553 จำนวนประมาณ 1,715 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87 ของนิสิตที่ศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวนี้อาจมีผลต่อการออกกลางคันของนิสิต และกระทบกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของประเทศด้วยเช่นกัน

ดังนั้น กองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยฯ ได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิต การวิจัยสถาบันในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยศึกษาหาปัจจัยที่มีผลการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษเกี่ยวกับสาเหตุ/องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยได้นิยามรายวิชาพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัยตามกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มรายวิชาฟิสิกส์ ได้แก่ รายวิชา 01420111 (General Physics I) และ 01420119 (Abridged Physics) กลุ่มรายวิชาเคมี ได้แก่ รายวิชา 01403111 (General Chemistry) และ 01403221 (Organic Chemistry) กลุ่มรายวิชาชีววิทยา ได้แก่ รายวิชา 01424111 (Principles of Biology) กลุ่มรายวิชาคณิตศาสตร์ และแคลคูลัส ได้แก่ รายวิชา 01417111 (Calculus I) และ 01417167 (Engineering Mathematics I) กลุ่มรายวิชาสถิติ ได้แก่ รายวิชา 01422111 (Principles of Statistics) กลุ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ รายวิชา 01355112 (Foundation English II) และ 01355113 (Foundation English III)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนทุกคณะทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ที่สอบตกในรายวิชาพื้นฐานกลุ่มต่างๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2553 จำนวนประมาณ 1,715 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตคณะเกษตร กำแพงแสน คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ทั้งนิสิตภาคปกติและภาคพิเศษที่สอบตกรายวิชาพื้นฐานตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2553 จำนวนประมาณ 1,715 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970: 608-609) มีจำนวน 401 คน ทำการสุ่มตัวอย่างวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นิสิตที่สอบตกรายวิชาพื้นฐานที่มาใช้บริการ ณ กองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามที่แจกไปในระยะเวลาที่กำหนดระหว่างเดือนเมษายน 2554 ถึงเดือนพฤษภาคม 2554 จำนวน 400 ฉบับ ได้รับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 149 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 37.25 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติแบบเฉพาะเจาะจงในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังแสดงผลสรุปในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		

ชาย	47	31.50
หญิง	102	68.50
รวม	149	100.00
นิสิตกำลังศึกษาอยู่ คณะ/สาขาวิชา		
คณะเกษตร กำแพงแสน	33	22.15
คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน	27	18.12
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์	72	48.32
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	15	10.07
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา	2	1.34
รวม	149	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงสาเหตุ/ปัจจัยของการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยสรุปตามความคิดเห็นของนิสิตตามสาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตสอบตกในรายวิชาพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อสอบยากเกินไป ($\bar{X} = 3.45$) ไม่ชอบเรียนวิชาพื้นฐานวิชานั้น ($\bar{X} = 3.37$) ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.32$) ไม่ค่อยทบทวนวิชาที่เรียนเลยจำไม่แม่น ($\bar{X} = 3.29$) และดูหนังสือไม่ทัน ($\bar{X} = 3.28$)

สาเหตุ/ปัจจัยรองลงมาที่ทำให้ นิสิตต้องสอบตกในรายวิชาพื้นฐานใน 5 อันดับถัดไป ได้แก่ พื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ ($\bar{X} = 3.26$) ตัวเลือกในข้อสอบทำให้สับสน ($\bar{X} = 3.26$) นิสิตไม่ได้เตรียมตัวศึกษาเนื้อหาที่จะเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.16$) เรียนหนักเกินไปในแต่ละภาคการศึกษา ($\bar{X} = 3.15$) และเรียนไม่รู้เรื่องไม่รู้จะไปถามใคร ($\bar{X} = 3.15$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสรุปตามความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับสาเหตุการสอบตกในรายวิชาพื้นฐาน เรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นจากมากไปน้อย 10 อันดับ

ลำดับของสาเหตุ/ปัจจัยการสอบตกในรายวิชาพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1 ข้อสอบยากเกินไป	3.45	1.04	ปานกลาง
2. ไม่ชอบเรียนวิชาพื้นฐานวิชานั้น	3.37	0.94	ปานกลาง
3. ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา	3.32	0.90	ปานกลาง
4. ไม่ค่อยทบทวนวิชาที่เรียนเลยจำไม่แม่น	3.29	0.89	ปานกลาง
5. ดูหนังสือไม่ทัน	3.28	0.88	ปานกลาง
6. พื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ	3.26	0.89	ปานกลาง
7. ตัวเลือกในข้อสอบทำให้สับสน	3.26	1.06	ปานกลาง
8. นิสิตไม่ได้เตรียมตัวศึกษาเนื้อหาที่จะเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน	3.16	0.92	ปานกลาง

9. เรียนหนักเกินไปในแต่ละภาคการศึกษา	3.15	0.83	ปานกลาง
10. เรียนไม่รู้เรื่องไม่รู้จะไปถามใคร	3.15	0.88	ปานกลาง

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่สาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตต้องสอบตกในรายวิชาพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ข้อสอบยากเกินไป นิสิตไม่ชอบเรียนวิชาพื้นฐานวิชานั้น นิสิตไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา นิสิตไม่ค่อยทบทวนวิชาที่เรียนเลยจำไม่แม่น และดูหนังสือไม่ทัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประจิม เมืองแก้ว (2536) ที่ว่าสถาบันการศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการสอบตกหรือการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ดีของผู้เรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม มีจำนวนอาจารย์ผู้สอนไม่สมดุลกับจำนวนผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือมีผลการเรียนสอบตกมีสาเหตุจากตัวผู้เรียน ได้แก่ ขาดแรงจูงใจในการเรียน มีนิสัยในการเรียนที่ไม่ถูกต้อง มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการศึกษา มีปัญหาสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง และมีพื้นฐานความรู้ทางการศึกษาต่ำ และสอดคล้องกับการศึกษาของดวงกมล มาลารัตน์ (2534) ศึกษาวิจัยประกอบที่ไม่ใช้สถิติปัญญากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ว่า องค์ประกอบที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ 2 องค์ประกอบคือ ด้านผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยมีตัวแปร ได้แก่ การเตรียมตัวสอบสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอน การวางแผนในการเรียน อาจารย์พิเศษ เวลาในการค้นคว้าตำราเรียน การใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ และการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ดีและผลคะแนนสอบตกได้

อย่างไรก็ตาม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสาเหตุ/ปัจจัยของการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ดังนี้ ควรดัดกิจกรรมในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมในช่วงใกล้สอบ ช่วงใกล้สอบอาจารย์ไม่ควรให้งานนิสิตมากเกินไป หรือมีกิจกรรมอย่างอื่นมารบกวนการอ่านหนังสือในช่วงสอบ การจัดตารางสอบไม่เหมาะสม เพิ่มเวลาในช่วงเวลาสอบ ห้องสมุดบรรยากาศไม่ดี ในช่วงสอบมักมีการส่งเสียงดัง หนังสือในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ หนังสือเก่า จำนวนมีน้อย ให้แต่ละคณะจัดให้มีโครงการที่สอนน้องกันเอง เพื่อให้ นิสิต มีความคุ้นเคยกัน และจะช่วยเหลือกัน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยสถาบันในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยศึกษาหาปัจจัยที่มีผลต่อการสอบตกในรายวิชาพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยได้รับการสนับสนุน ความอนุเคราะห์และให้คำปรึกษาแนะนำจากรองอธิการบดีวิทยาเขตกำแพงแสน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและวิเทศสัมพันธ์ และผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) จึงทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี พร้อมทั้งได้รับทุนสนับสนุนจากกองบริการการศึกษา (กำแพงแสน)

เอกสารอ้างอิง

- ดวงกมล มาลารัตน์. 2534. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประจิม เมืองแก้ว. 2536. การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. 1970. Determining Sample Size for Research Activities. Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610; August.